

ВПРОВАДЖЕННЯ ОЛІМПІЙСЬКОЇ ОСВІТИ В ОСВІТНІЙ ПРОСТІР ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Жанна Сотник, к. фіз. вих., доцент

*Приватний вищий навчальний заклад «Міжнародний економіко-гуманітарний
університет імені академіка Степана Дем'янчука
Рівне, Україна*

Вступ. Сьогодні олімпійський рух є визначним соціокультурним феноменом, що несе універсальні гуманістичні цінності: прагнення до досконалості, повагу та дружбу. У контексті трансформаційних процесів у вищій освіті України формування таких цінностей у студентської молоді набуває особливого значення. Це не тільки сприяє гармонійному розвитку особистості, а й виховує свідомих громадян, здатних дотримуватися етичних норм у професійній діяльності та повсякденному житті. Питання інтеграції олімпійської освіти в освітній процес закладів вищої освіти є своєчасним і соціально затребуваним.

Фундаментальні засади та нові форми впровадження системи олімпійської освіти в Україні ґрунтовно висвітлено у працях М. М. Булатової, Л. Радченко, М. Приймак. щодо поширення олімпійських знань у сучасному суспільстві [1; 4]. Особливості практичної реалізації олімпійської освіти в національному освітньому просторі аналізували С. Городинський та Л. Ібрагімова [2]. Важливий внесок у розробку методологічних засад діяльності ЗВО щодо залучення студентської молоді до олімпійських цінностей зробили Г. Іваненко, В. Білецька, Н. Петрова та К. Літвінова, чий дослідження акцентують увагу саме на системності цього процесу у вищій школі [3].

Попри наявність теоретичної бази, практичні аспекти адаптації олімпійської освіти до специфіки конкретних університетів потребують глибшого вивчення. Зокрема, актуальним є аналіз досвіду впровадження олімпійських ініціатив у ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука», який, маючи належну спортивну інфраструктуру та значні досягнення, може стати взірцевим майданчиком для інтеграції олімпізму в освітнє середовище.

Мета дослідження: визначити та змістовно обґрунтувати систему заходів із впровадження олімпійської освіти в освітній простір ПВНЗ «МЕГУ імені академіка Степана Дем'янчука» для формування гуманістичних цінностей студентів

Матеріал і методи дослідження. Дослідження ґрунтувалися на аналізі практичного досвіду ПВНЗ «МЕГУ імені академіка Степана Дем'янчука», узагальненні результатів участі студентів у наукових конференціях, конкурсах та освітніх заходах, спрямованих на популяризацію олімпійських цінностей. Для досягнення поставлених завдань застосовувалися методи контент-аналізу, порівняльного узагальнення та педагогічного спостереження, що дозволило

виявити ефективні форми інтеграції олімпійської освіти у навчально-виховний процес.

Результати дослідження та їх обговорення. Практика ПВНЗ «Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука» демонструє, що олімпійська освіта функціонує як наскрізна виховна складова освітнього процесу. Вона охоплює не лише студентів спеціальностей, пов'язаних із фізичною культурою, а й представників інших напрямів підготовки, формуючи єдиний гуманістичний простір університету.

Особливу роль у цій системі відіграє професійна підготовка майбутніх учителів фізичної культури та тренерів, де олімпійська освіта інтегрована у зміст профільних дисциплін. Ознайомлення з різними видами спорту, їх техніко-тактичними особливостями та історією міжнародного олімпійського руху відбувається крізь призму формування професійних компетентностей. Для студентів інших спеціальностей олімпійська освіта виступає інструментом соціалізації та популяризації здорового способу життя.

Важливою складовою досвіду університету є проведення масштабних просвітницьких заходів, які знайомлять молодь із видатними постатями українського спорту. Прикладом такої діяльності стали «Олімпійські читання», присвячені 100-річчю від дня народження Ніни Антонівни Бочарової – легендарної української гімнастки.

Успішне впровадження олімпійської освіти в ПВНЗ «МЄГУ імені академіка Степана Дем'янчука» значною мірою ґрунтується на багатих спортивних традиціях університету та активному залученні до виховної роботи відомих спортсменів – випускників і студентів, які мають титули чемпіонів України, Європи та світу. Такий підхід відповідає одному з ключових принципів олімпізму, а саме виховній цінності прикладу, закріпленому в Олімпійській хартії. Для практичного втілення цієї ідеї стало проведення традиційних загальноуніверситетських руханок з нагоди Дня фізичної культури і спорту України. Особливість заходу полягає в тому, що його модераторами виступають не лише викладачі, а й діючі спортсмени високого рівня, представники національних збірних та переможці міжнародних турнірів. Їхні особисті досягнення - є потужним мотиватором для студентської молоді, сприяючи формуванню ціннісних орієнтацій та популяризації здорового способу життя.

У нашому дослідженні такий захід розглядається як комплексна форма олімпійської освіти, що поєднує кілька важливих напрямів. По-перше, він має діяльнісний вимір, адже забезпечує активну участь студентів різних спеціальностей у фізичній активності та сприяє поширенню культури здорового способу життя. По-друге, аксіологічний аспект проявляється у безпосередньому контакті молоді з відомими спортсменами, завдяки чому студенти засвоюють цінності наполегливості, досконалості та стійкості, необхідні для професійного й особистісного розвитку. По-третє, захід виконує патріотичну функцію: усвідомлення того, що серед студентів є представники України на міжнародних спортивних аренах, формує почуття гордості за свій університет і державу.

На сучасному етапі впровадження олімпійської освіти в ПВНЗ «МЕГУ імені академіка Степана Дем'янчука» особливий акцент робиться на соціально-гуманітарному вимірі спорту. Це підтверджують загальноуніверситетські заходи під гаслом «Спорт на благо миру і розвитку», що об'єднали студентів та викладачів у спільному русі. Подібні заходи розглядаються не лише як спортивна активність, а як практичне втілення базових олімпійських цінностей – дружби, поваги, рівності, натхнення, досконалості, сміливості та наполегливості. Спільна участь викладачів і студентів демонструє принцип партнерства та рівності, що є важливим чинником формування демократичного освітнього середовища. Додаткового виховного значення заходу надала участь видатних спортсменів – випускників університету, чії досягнення на національному та міжнародному рівнях стали прикладом для молоді та підтвердженням високого потенціалу закладу.

Прикладом сучасного підходу до впровадження олімпійської освіти в ПВНЗ «МЕГУ імені академіка Степана Дем'янчука» є регулярні пресконференції, що проводяться спільно факультетом журналістики і факультетом здоров'я, фізичної культури і спорту. Унікальність полягає у поєднанні академічного, управлінського та спортивного досвіду запрошених спікерів. У контексті нашого дослідження такі зустрічі можна розглядати як інноваційний інструмент формування олімпійських цінностей через пряму комунікацію. Вони сприяють трансформації теоретичних знань у внутрішні переконання студентів, адже молодь має можливість бачити реальні приклади практичного втілення принципів досконалості, дружби та взаємної поваги.

Ефективність інтеграції олімпійських цінностей у освітній простір ПВНЗ «МЕГУ імені академіка Степана Дем'янчука» значною мірою забезпечується завдяки активній співпраці з профільними інституціями. Показовим прикладом такої взаємодії стала участь університету у Всеукраїнській акції «Мій олімпійський марафон: шлях до Парижу заради перемоги», яка об'єднала студентів і викладачів навколо ідей спорту, миру та розвитку. Подібні ініціативи демонструють, що синергія освітніх закладів та олімпійських організацій є дієвим механізмом поширення гуманістичних цінностей серед молоді.

Одним із важливих напрямів реалізації олімпійської освіти в ПВНЗ «МЕГУ імені академіка Степана Дем'янчука» є активне залучення студентів до загальнонаціональних програм і конкурсів, спрямованих на популяризацію доступних видів спорту. У літньо-осінній період 2025 року здобувачі факультету здоров'я, фізичної культури і спорту взяли участь у всеукраїнському проєкті «Мандрівка світом бадмінтону», що став для них не лише спортивним випробуванням, а й засобом інтеграції олімпійських цінностей у навчальний процес. Подібні ініціативи сприяють формуванню культури здорового способу життя, розширюють світогляд студентів та підсилюють виховний потенціал університетського середовища.

Важливим напрямом розвитку олімпійської освіти в ПВНЗ «МЕГУ імені академіка Степана Дем'янчука» є активна науково-дослідна діяльність, що інтегрує гуманістичні ідеали спорту у систему професійної підготовки.

Значущою подією у цьому контексті стала Міжнародна науково-практична конференція «Міжнародні тенденції та перспективи розвитку в освіті та науці в умовах глобалізації», присвячена 100-річчю від дня народження засновника університету, академіка Степана Дем'янчука. У межах секційного засідання «Інновації у сфері рухової активності й здоров'я в умовах глобалізації», організованого факультетом здоров'я, фізичної культури і спорту, олімпійська освіта була представлена як стратегічний інструмент поєднання академічної науки з актуальними соціальними викликами.

Не менш важливим стало проведення Міжнародної студентської науково-практичної конференції «Міждисциплінарні та трансдисциплінарні підходи до європейської інтеграції: постцифрові інновації в науці, освіті, мистецтві, технологіях та культурі» (Університет Бат Спа (Велика Британія), де знайшла відображення й олімпійська тематика.

На факультеті здоров'я, фізичної культури і спорту щорічно в межах Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції «На шляху до професійного вдосконалення» систематично порушуються актуальні питання олімпійської освіти. Студентські дослідження охоплюють новітні методики інтеграції олімпійських цінностей та ідеалів в освітньому процесі.

Показовим прикладом такої ефективності є перемога Олександра Гаврилюка у конкурсі наукових робіт імені академіка Степана Дем'янчука «Проблеми війни та миру: український вимір» (2024 р.). У своїй роботі він розкрив значення спортивної дипломатії та запропонував методичні засади формування гуманістичних цінностей у молодших школярів. Його дослідження, представлене у напрямі «Спорт і дипломатія у пошуках спільного», отримало перше місце, підтвердивши високий рівень студентської науки в МЕГУ.

Висновки. Таким чином, досвід ПВНЗ «МЕГУ імені академіка Степана Дем'янчука» засвідчує, що олімпійська освіта реалізується як багатовимірною системою, яка поєднує освітній та виховний процес, науково-дослідну діяльність та співпрацю з профільними інституціями. Її інтеграція у різні форми студентської активності сприяє формуванню гуманістичних цінностей, патріотизму та культури здорового способу життя.

Список використаної літератури.

1. Булатова М.М. Система олімпійської освіти в Україні та нові форми її впровадження. Олімпійський спорт та спорт для всіх. IX Міжнародний науковий конгрес: Тези доповідей. К.: Олімпійська література. 2005. С.7.

2. Городинський С. І., Ібрагімова Л. С. Особливості впровадження олімпійської освіти у навчальний процес в Україні. Молодий вчений. № 3.1 (43.1). березень, 2017. С.99-102.

3. Іваненко Г. О., Білецька В. В., Петрова Н. В., Літвінова К. Ю. Методологічні засади діяльності закладів вищої освіти України щодо впровадження олімпійської освіти в освітній процес студентської молоді. *Науковий часопис Українського державного університету імені Михайла Драгоманова*. Серія 15: Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт). 2022. № 7(152). С. 62–65.

4. Bulatova, M., Radchenko, L., Pryimak, M. Social adaptation of athletes in Ukraine: challenges and priority areas of support. *Physical Education Theory and Methodology*. 2025. Vol. 25, No. 6. P. 1311–1320.